

Ukážka :

Dnes pôjdem k lesníkovi Dušanovi a budem tam dovtedy, kým nám vranu neprinesie. Nech ju prinesie i spod zeme, ale bez vrany neodídem.

U Dušana už sedel na lavičke pod smutnou vrúbou Timotej. K veselosti mal tak ďaleko ako na Aljašku. Včera mal hrdinské reči, ako na toho trpáka pôjde blafákom, teraz má bradu spustenú na pol žrde. Ani mne nebolo do smiechu. Dušanova vrana vykrikovala: - Vitajte a nič nepýtajte. Vitajte a nič nepýtajte. - Nepomýlila sa ani raz. Hlas mala rovnaký ako lesník. Bola taká vážna ako naša učiteľka matematiky, keď hovorila Timotejovi, že mu hrozí prepadáč z matiky. Odprisahala by som, že sa na ňu i trochu podobá. Z návštevy sme odišli naštvaní a mne bolo do plaču.

1. Z ukážky vyplýva, že:
  - a) Timotejovi sa nepodarilo zohnať letenky na Aljašku.
  - b) Rozprávačom príbehu je Dušan.
  - c) Timotej prepadol z matematiky.
  - d) Hrdinovia príbehu chceli od lesníka získať vranu.
2. K slovu „naštvaní“ vytvorte synonymum (zapište ho gramaticky správne).
3. Ako nazývame slová „**prepadáč, matika, blafák**“?
  - a) umelecké slová
  - b) slangové slová
  - c) synonymá
  - d) vulgarizmy
4. Z podčiarknutej vety vypíšte podmet.
5. Vypíšte z textu jedno prirovnanie.
6. V slovnom spojení „**prepadáč z matiky**“ nájdite predložku a napíšte jej vokalizovanú podobu.
7. Zarad'te text literárnej ukážky k literárnemu druhu.
8. V podčiarknutej vete dochádza k spodobovaniu na:
  - a) 2 miestach
  - b) 3 miestach
  - c) nedochádza tam k spodobovaniu
  - d) na 1 mieste
9. Slovesu v podčiarknutej vete zodpovedajú tieto gramatické kategórie:
  - a) 1.osoba, singulár, minulý čas, dokonavý vid
  - b) 3.osoba, singulár, minulý čas, nedokonavý vid
  - c) 3.osoba, singulár, prítomný čas, nedokonavý vid
  - d) 1.osoba, singulár, minulý čas, oznamovací spôsob
10. Spojenie „**má bradu spustenú na pol žrde**“ znamená:
  - a) je smutný
  - b) plače a trasie sa mu brada
  - c) práve chce niečo povedať
  - d) udrel si bradu o železnú tyč

riešenie

Ukážka :

Dnes pôjdem k lesníkovi Dušanovi a budem tam dovedy, kým nám vranu neprinesie. Nech ju prinesie i spod zeme, ale bez vrany neodídem.

U Dušana už sedel na lavičke pod smutnou vrbou Timotej. K veselosti mal tak ďaleko ako na Aljašku. Včera mal hrdinské reči, ako na toho trpáka pôjde blafákom, teraz má bradu spustenú na pol žrde. Ani mne nebolo do smiechu. Dušanova vrana vykrikovala: - Vitajte a nič nepýtajte. Vitajte a nič nepýtajte. - Nepomýlila sa ani raz. Hlas mala rovnaký ako lesník. Bola taká vážna ako naša učiteľka matematiky, keď hovorila Timotejovi, že mu hrozí prepadáč z matiky. Odprisahala by som, že sa na ňu i trochu podobá. Z návštevy sme odišli naštvaní a mne bolo do plaču.

9. Z ukážky vyplýva, že:
- Timotejovi sa nepodarilo zohnať letenky na Aljašku.
  - Rozprávačom príbehu je Dušan.
  - Timotej prepadol z matematiky.
  - Hrdinovia príbehu chceli od lesníka získať vranu.**
10. K slovu „naštvaní“ vytvorte synonymum (zapište ho gramaticky správne). **nahnevaní**
11. Ako nazývame slová „**prepadák, matika, blafák**“?
- umelecké slová
  - b) slangové slová**
  - synonymá
  - vulgarizmy
12. Z podčiarknutej vety vypíšte podmet. **Timotej**
13. Vypíšte z textu jedno prirovnanie. **ďaleko ako na Aljašku, rovnaký ako lesník, vážna ako naša učiteľka matematiky**
14. V slovnom spojení „**prepadák z matiky**“ nájdite predložku a napíšte jej vokalizovanú podobu. **z - zo**
15. Zaraďte text literárnej ukážky k literárnemu druhu. **epika**
16. V podčiarknutej vete dochádza k spodobovaniu na:
- 2 miestach**
  - 3 miestach
  - nedochádza tam k spodobovaniu
  - na 1 mieste
9. Slovesu v podčiarknutej vete zodpovedajú tieto gramatické kategórie:
- 1.osoba, singulár, minulý čas, dokonavý vid
  - b) 3.osoba, singulár, minulý čas, nedokonavý vid**
  - 3.osoba, singulár, prítomný čas, nedokonavý vid
  - 1.osoba, singulár, minulý čas, oznamovací spôsob
10. Spojenie „**má bradu spustenú na pol žrde**“ znamená:
- a) je smutný**
  - plače a trasie sa mu brada
  - práve chce niečo povedať
  - udrel si bradu o železnú tyč

11. V ktorej možnosti sa nachádzajú len neohybné slovné druhy?
a) kedysi, ach, snád', moja **c) prásk, medzi, okolo, kiežby**
b) cink, pokoj, všedný, popri d) dva, spoza, čo, azda
12. Doplňte vety:
a) Sylabický veršový systém je založený na rovnakom počte **slabík** vo veršoch.
b) **Detektívna** literatúra má kompozíciu založenú na zločine a pátraní po neznámom páchatel'ovi, zdôraznený je motív napätia.
13. V ktorej z možností vznikli všetky slová skladaním?
a) mocichtivý, zlatokopi, bezhraničný, vytvorit'
b) skalopevný, žabomyšie, kazisvet, stromisko
c) drevorubač, slabikotvorné, zemetrasenie, odvrátená
d) vodomer, veľkosklad, ctižiadostivý, vlakvedúci
14. Slová napíšte v požadovanom tvare uvedenom v zátvorke.
a) jar (L singuláru) **(o) jari** b) horár (N plurálu) **horári**
15. K akému jazykovému štýlu patria útvary: **reklamácia, vysvedčenie, žiadosť?**
administratívny
16. Vyberte možnosť, v ktorej je pravopisná chyba:
a) vydra riečna, hlásateľkini kolegovia, so slanými tyčinkami, Slovenské národné divadlo
b) sklený most, vydrý chvost, matkine dary, pästný súboj
c) so sprievodkyninými deťmi, štúrovskí básnici, s osími žihadlami
d) líščí chvost, kolenný kĺb, podľa riaditeľkiných pokynov, ako blúdiví princovia
17. Frazologické jednotky **liat' vodu do koša, nosit' drevo do hory** majú spoločnú vlastnosť:
a) usilovnosť c) robiť niečo užitočné
b) robiť niečo zbytočne d) pracovitnosť
18. Preštylizujte vetu tak, aby sa menný prísudok zmenil na slovesný:
Ich najstarší syn je učiteľ'om na gymnáziu. Ich najstarší syn učí na gymnáziu.
19. Správne doplňte zámeno sami/samy: **Deti zostali _samy_.**
20. Vetu odpíšte správne. Opravte všetky chyby, doplňte, čo treba:
V bratislavských uliciach v letn ý ch mesiaco ch môžeme stretnúť veľa turistov z Čiech, ale i M ad'aro v a P oliako v.